

HENT KONFERENCIA 2011

*Szakmai rendezvény a szellemi tulajdonjogokat sértő
bűncselekményekről*

Nemzeti Adó-
és Vámhivatal

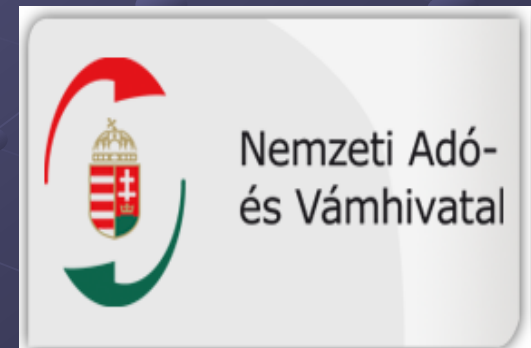
Előadó: dr Szilágyi Roland

A Nemzeti Adó és Vámhivatal megalakulása:

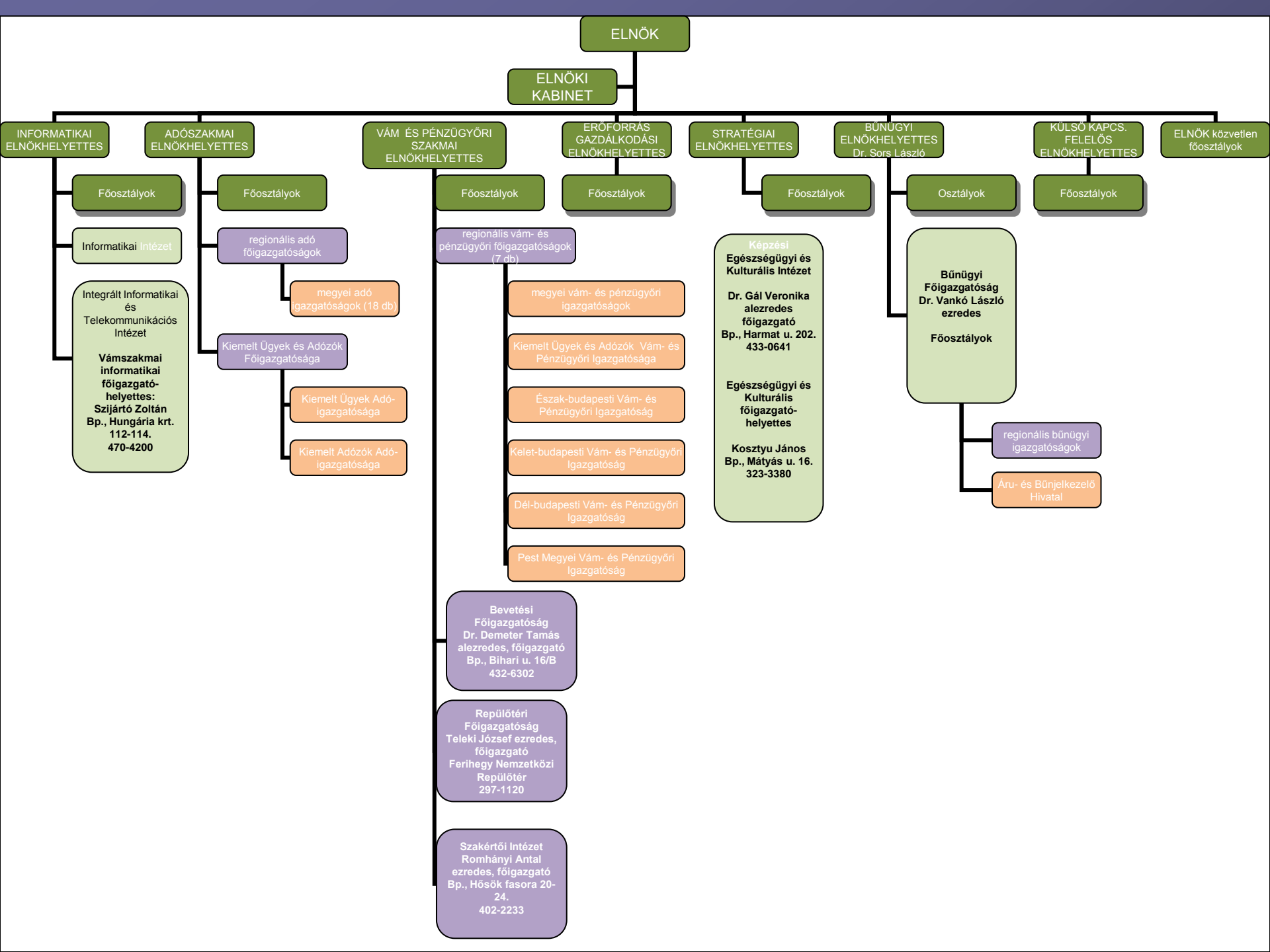
2010. December 22-én a Magyar Köztársaság Miniszterelnöke Alapító okiratban rögzítette az APEH és a Vám- és Pénzügyőrség jogutód szervezete a Nemzeti Adó és Vámhivatal létrehozását.

2010. évi CXXII. törvény a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló jogszabály 2011-01-01-én hozta létre az új szervezetet, amely három fő csoportba sorolható:

- 1. A NAV Adóigazgatási Főigazgatóságai**
- 2. A NAV Vámigazgatási Főigazgatóságai**
- 3. A NAV Bűnügyi Főigazgatósága**

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezeti felépítését a következő ábra mutatja be:

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal és a szerzői jogvédelem:

A NAV egyik kiemelt feladata a szerzői jogvédelem, melyben az egyes szervezeti egységek az alábbiak szerint vesznek részt:

A NAV Bűnügyi Főigazgatóságának szervei végzik a szerzői bűncselekmények felderítését és nyomozását. A Bűnügyi Főigazgatóság saját nyomozó szervvel (Központi Nyomozó Főosztály) rendelkezik, továbbá regionális szinten irányítja a Bűnügyi Igazgatóságokat.

A NAV vámigazgatási szervei folyamatos ellenőrzéseket végeznek a közterületeken, gazdálkodóknál, nemzetközi és belföldi áruforgalomban.

Az ellenőrzéseket erre a célra külön felállított Szellemi Tulajdonjogvédelmi Osztály irányítja.

A Be. módosítás következményei:

A Be. módosítását követően szerzői jog megsértése (Btk. 329/A §), az áru hamis megjelölése (Btk. 296. §) 2011-01-01-től kizárólag a NAV hatáskörébe tartozik.

Közel 360 ügy áttételére került sor országosan, melyből 170 a fővárosi régiót érintette.

Az átvett ügyeken túl a NAV bűnüldöző szervei felkészültek arra, hogy a feljelentések alapján a büntető eljárásokat lefolytassák és saját felderítési tevékenységet végezzenek.

Az interneten megvalósított szerzői jogsértések felderítésére és nyomozására a Bűnügyi Főigazgatóság a Központi Nyomozó Főosztályon külön osztályt hozott létre

A NAV nyomozó hatósági tevékenységének céljai a szerző joggal, és a hamisítással kapcsolatos ügyekben:

Fő cél a védett művek, illetve a hamisított áruk illegális közvetítői csatornáinak szűkítése és elsődlegesen az ebből vagyoni előnyt szerző, vagy kiugróan magas vagyoni hátrányt okozó elkövetők elleni fellépés

A büntető eljárásoknak nem célja a széles társadalmi rétegeket érintő felhasználói, vevői réteg kriminalizálása.

A hatékony fellépéstől várjuk, hogy a legális kereskedelmi forgalom kibővül, az illegális források jelenleg széles köre jelentősen szűkül.

A fellépés célja továbbá a kalózkodás jelenlegi társadalmi megítélésének megváltoztatása

Jogellenes internetes kereskedelem

Az internetes kereskedelem (e-kereskedelem) egyre nagyobb tért nyer világszerte.

A VII. Elektronikus Kereskedelem Konferencia adatai szerint 2010 áprilisában 2700 kosaras rendszerben értékesítő e-bolt működött hazánkban.

Online áruházak 2010-ben 130-135 milliárd forintos forgalmat bonyolítottak.

Az illegális kereskedelem tárgya tulajdonképpen bármilyen áru lehet.

A folyamat vizsgálatának célja a NAV szempontjából kettős:

-Hamis áruk forgalmának vizsgálata: (hamis ruhák, ékszerek, gyógyszerek, stb.)

-Az adózás megkerülésével értékesített áruk, szolgáltatások

A szerzői jogsértések nyomozása során felmerülő gyakori problémák:

- Szakértők kirendelése:
- Cél a hatékonyság növelése és a költségek csökkentése
- A kizárólag szakértőkre alapozott bizonyítási rendszert belső szakemberek alkalmazásával kíséreljük meg kiváltani.
- A szakértők munkáját megpróbáljuk kizárólag az informatikai szakkérdésekre korlátozni.
- A témában felmerülő gyakorlati kérdések:
  - A nyomozás helyszínén végzett, vagy a bűnjelként lefoglalt számítógépekről történő adatmentés szakértői feladat-e, vagy azt az erre külön kiképzett informatikus is elvégezheti
  - Álláspontunk szerint nem minősül szakkérdésnek
    - a internetes adatgyűjtés
    - a lefoglalt számítógépekről készített másolatokban történő adatkeresés
    - a jogvédett művek listájának megállapítása
    - a vagyoni hátrány meghatározása

A vagyoni hátrány megállapítása szerzői ügyekben:

A sértettek meghatározása, és a vagyoni hátrány megállapítása állandó vitatéma és büntető eljárásokat jelentősen bonyolító jogi probléma.

A vagyoni hátrány megállapítására korábban szakértők kerültek kirendelésre, azonban ez jelenleg a nyomozati munka keretében kerül kidolgozásra. Fontos a kollégák képzése, és a jogkezelésben részt vevő szervezetek együttműködése, a nyomozók munkájának megkönnyítése érdekében.

A szakértők általában egyes művekhez kapcsolódó egy összegű vagyoni hátrányt munkálnak ki, összesítve az egy kiadóhoz tartozó műveket, figyelmen kívül hagyva a letöltések számát, vagy a művek közvetítéséhez tartozó licencia díjakat.

Megoldást jelenthetne egy a szerzők, a kiadók és a jogvédő szervezetek által is elfogadott egységes elvi nyilatkozat, vagy gyakorlat kialakítása a szerzői jogdíjakkal, licencia díjakkal kapcsolatban.

A művek online forgalmazásához tartozó licencdíj meghatározása

A licenciák fajtái:

- upfront licencia – azaz egy összegben fizetendő díj, mely korlátlan forgalomra ad engedélyt
- royalty licencia – letöltések számától függő díj

Továbbá mekkora az adathordozón kínált film, vagy zene általánosan elfogadott szerzői díja lemezenként.

- A vagyoni hátrány meghatározása a gyakorlatban: Az interneten történő jogsértések esetén:
- Filmek esetén: on-line terjesztés licencdíja mely jelenleg legalább 800,-USD filmenként az egyes sértettek viszonylatában összesítve. Hamisított lemezek esetén a vagyoni hátrány a lemezek számához igazodik.
- Zeneművek esetén: A vagyoni hátrány megállapítása jóval bonyolultabb mivel az internetes terjesztésre általános elfogadott licencdíj eddig nem került kimunkálásra, ezért általában a letöltések száma alapján az egy műre eső royalty díjak alapján történik a vagyoni hátrány megállapítása.

A szerzői jog itt három részből áll össze: -

- A szerzők jogai (őket az Előadóművészek Jogvédő Irodája fogja össze),
- a kiadók jogai (saját jogaikat képviselik),
- és az ARTISJUS törvényben meghatározott jogai.

- Szoftverek és játékok esetén sértetti nyilatkozat

A sértettek meghatározása:

A sértettek meghatározása egységes adatbázis hiányában jelenleg rendkívül bonyolult feladat. Szakértők helyett jelenleg a nyomozó hatóság saját maga próbálja meghatározni a sértettek körét.

A nyomozók munkáját egy olyan – állandóan frissített – adatbázis könnyítené meg igazán, amely az egyes művek (filmek, zenék) pontos, eredeti külföldi és magyar címét, magyarországi és külföldi forgalmazóját, az on-line forgalmazáshoz kapcsolódó teljes, valamint az egy darab műhöz kapcsolódó egyedi szerzői jogdíjat is tartalmazná.

A szerzői jogvédő fórumokon évek óta állandó témaként merül fel ilyen adatbázisok létrehozásának igénye, azonban gyakorlati lépés ezügyben nem történt.

nyomozás menete interneten elkövetett

szertői jogsértéssel kapcsolatos ügyekben:

A blue rectangular box with a grid pattern containing the text "http://" in white.

Az eljárás alapja:

- a sértettek vagy a szerzőket képviselő civil szervezetek által tett feljelentések
- A hatóságokhoz érkező bejelentések alapján végzett eljárás
- A hatóság által végzett monitorozás, vagy operatív felderítési tevékenység

Az eljárás folytatásának mozzanatai:

- Internetes hely, szerver, elkövetői kör azonosítása
- Helyszíni intézkedések a webszerver üzemeltetőjénél.
- Elkövetők behatárolása: internetes adatgyűjtés, a webszerver üzemeltetőjénél fellelhető adatok, a weboldalak bejegyzőjétől beszerzett adatok, a számítógépeken talált adatok alapján.
- A jogellenes tevékenységből származó vagyon nyomon követése, lehetőség szerint a kár biztosítása
- Egyéb nyomozati cselekmények: házkutatások, kihallgatások

Elkövetők kilétének megállapítása:

Az elkövetők:

-Legális és illegális kiskerekedők, utcai árusok esetén: kilétük megállapítása tetten éréssel, illetve a nyomozás során történő adatgyűjtéssel történhet

-Internetes kereskedők esetén:

- Külön weblap esetén az internetes adatgyűjtés,
- a weboldal regisztrálójának adatai,
- a szervert működtető cégnél fellelhető adatok,
- érintett bankszámlák adatai,
- próbavásárlás során felmerülő információk (személyes átadás esetén tetten érés),
- postai küldemények és a postai utánvét ellenértékének nyomon követése,
- telefonadatok, e-mail használók azonosítása, korábbi vevők kihallgatása vezethet eredményre

Elkövetők kilétének megállapítása:

-Internetes webszervert működtetők esetén:

- internetes adatgyűjtés,
- weboldal regisztrálójának adatai,
- szervert működtető cégnél fellelhető adatok,
- érintett bankszámlák adatai,
- e-mail használók azonosítása,
- el és letöltési adatok (log fájlok),
- a számítógépeken talált egyéb adatok,
- emelt díjas szolgáltatási szerződések,
- bannerszolgáltatók adatai,
- telefonadatok

vezethetnek bizonyítékokhoz.

A bizonyítás nehézségei:

-Az internet anonimitása

-Az elkövetők sok esetben fiktív cégek, nem létező személyek nevében kötnek üzemeltetési szerződéseket vagy olyan létező személyek adatait használják fel, akiknek valójában nincs közük az ügghöz.

-A jogellenesen szerzett pénzt készpénzben fizetik ki, vagy olyan személyek számláira kerülnek, akik valójában nem az elkövetők.

-A jogellenes adattartalmú szerverek nem közvetlenül, hanem proxy szerverek útján kommunikálnak. (Új jelenség, hogy a proxy szervereket külföldön helyezik el)

-Ha sikerül azonosítani a szervert akkor azon olyan titkosítása van, amelynek feltörésére sok esetben még a szakértők sem képesek

Lefoglalt és elkobzott áruk sorsa

Karitatív célra történő felajánlás

Karitatív Tanács: 4 szervezet vesz részt

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat,
- Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat,
- Baptista Szeretetszolgálat,
- Magyar Vöröskereszt.

A felajánlott tételek közül a Karitatív tanács 2008-ban 47 tételt 618.106.823,-Ft értékben, 2009-ben 64 tételt, 770.437.984,-Ft értékben fogadott el.

Amennyiben a Tanács a felajánlást bármilyen ok miatt nem fogadja el: A testület árverés útján értékesíti a jogerősen elkobozni rendelt terméket.

A jogerősen elkobozni rendelt hamis áru megsemmisítésre kerül, a hamis védjeggyel rendelkező termék kereskedelmi forgalomba kerülése (árverésen történő vámhatósági értékesítése) ugyanis jogsértő lenne.

A problémák megoldásának kulcsa a szerzői jogsértések ellen fellépő alábbi hatóságok és civil szervezetek közös fellépése, és a nyomozások során az egységes joggyakorlat kialakítása.

- PROART
- ASVA
- ARTISJUS
- MAHASZ
- EJI
- MÁRKAVÉDŐK EGYESÜLETE
- Fogyasztóvédelmi Hatóság
- Rendőrség
- Ügyészség
- NAV egyéb szervei

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

VISZONTLÁTÁSRA!

Dr Szilágyi Roland pénzügyőr őrnagy

szilagy.roland@nav.gov.hu

+36/30-210-1240

